

meno zavezal. Prenehala pa je obratovati tovarna ali podjetje, kjer je delal; zaslužka ni in dolga odplačevati ne more več. Koliko je takih slučajev! Ali bomo vse te nesrečneže uvrstili med pijance in nemarneže? In koliko je slučajev požara, povodnji, vremenskih katastrof, dolgotrajnih bolezni itd., ki tudi občutno zakopljejo kmeta v dolgove! Ali je vsega tega kriva pijanost? In če smo res Slovenci razvpiti po vsem svetu kot pijanci in zapravljalci, zakaj se potem tudi druge države bavijo z razdolžitvijo kmetijskega stanu?! Vzamimo samo gospodarsko tako napredno Češko. Koliko je tam kmetijskih gospodarjev, ki so dovršili gimnazijo in napravili maturo, obiskovali kmetijske šole in še le potem prevzeli posestvo, ter se z vnejo lotili umnega in naprednega kmetovanja. In tudi od teh jih je v zadnjih letih veliko zabredlo v dolgove. Ali je tudi Čehom, ki so — vkljub njihovim obsežnim pivovarstvom — znani kot trezni in zmeren narod, povzročil dolgove alkohol? Nad vse je krivično torej, ako se drzne kdo, kar 90 odstotkov vseh kmetijskih zadolženec poriniti med pijance.

Eno je gotovo in neizpodbitno: Doktor bodo trajale sedajne razmere, je kmetom vsako odplačevanje dolgov nemogoče. Vsaj je ravno to, da je vrednost kmetijskih pridelkov padla tako silno, da se kmetu niti delo z vinogradništvom, z živinorejo, s sadjarstvom, z lesotrtvostvom itd. ne plačuje več, spravilo kmeta v dolgove, oziroma mu popolnoma onemogočilo odplačevanje istih. Saj še tisti kmetje, ki so tako srečni, da nimajo dolgov, komaj shajajo; kako se naj potem reši zadolžena para, naj se mu še toliko trobi na ušesa: že kar danes začni štediti in odplačevati. Tudi vse zaščite in moratoriji kmeta v takih razmerah ne bodo rešili. Uničile ga bodo obresti. Še le takrat, kadar bo kmet svoje pridelke prodajal vsaj z delnim dobičkom, bo tudi zamogel začeti svoje dolgove odplačevati.

Kmetijska družba Maribor in okoliš. Opozarja se, da je treba do novega leta plačati udnino za leto 1933; ker se je znižala, znaša samo 30 Din. Vsak ud dobiva »Kmetovalca« brezplačno in ima pravico v skladišču Kmetijske družbe (Meljska cesta 12) jemati kmetijske potrebščine, ki jih ona zalaga. Udnina se sprejema v skladišču Kmetijske družbe, pa tudi v trgovini Franc Klanjšek na Glavnem trgu.

Prihodnji tržni dan v Mariboru bo v petek dne 16. decembra. Ker morajo biti na rojstni dan Nj. Vel. kralja v soboto dne 17. t. m. trgovine ves dan zaprte, se v sporazumu z mestnim načelnikom razglasa, da se preloži sobotni tržni dan na petek dne 16. decembra in bodo vsled tega tudi trgovine v Mariboru ta dan čez opoldne odprte. Trgovine v nedeljo dne 18. decembra dopoldne odprte. Združenje trgovcev v Mariboru objavlja, da bodo v nedeljo pred Božičem, to je dne 18. decembra trgovine v Mariboru dopoldne odprte.

Čebelarja podružnica za Mozirje in okolice naznanja, da bodo imela prvi redni letni občni zbor v nedeljo dne 18. t. m. ob devetih dopoldne v cerkveni

hiši v Mozirju. Vabimo čebelarje in nečebelarje, da se občnega zbora v prav obilnem številu udeležijo. Lahko se bo tudi naročal cenejši sladkor za spomladansko pisanje čebel. Čebelarji, rešite svoje ljubljene grozne smrti od lakote! Čebelarji pozdrav!

Sadjarja podružnica št. Jurij ob južni žel. bo imela na Štefanovo svoj občni zbor ob 9. uri dopoldne v osnovni šoli. Ob tej priliki bo tudi poučno predavanje o sadjarstvu. Člani podružnice in vsi sadjarji se vabite, da pridete v obilnem številu!

Sv. Jurij ob južni žel. Vsakoletni živinski in kramarski sejem, ki se vrši dne 10. dec., se je letos slabo obnesel. Živine je bilo malo in še za to ni bilo kupcev. Kje bo dobil kmet denar za davek, ko pa ne more prodati živine? Tudi ljudi ni prišlo dosti na sejem, ker nimajo denarja. Nekaj posebnega je bilo za ta dan to, da ni bilo sejmske sv. maše, kot je po navadi. Kadar ima trška občina sejem, se vedno vrši sv. maša. Kako da okoliška občina ni poskrbela za to!

Iz laškega okraja. Živinorejska zadruga. Kmetje živinorejci preživljamo zadnja leta težke čase. Večinoma vsi po pravici tožimo, da imamo le izgubo pri izreži živine. Le brezobzirni mešetarji še znajo pri teh nestalnih živinskih cenah odnesti dobiček. Zadnji čas je že, da se zganemo tako, kot so se živinorejci v drugih naprednejših državah, na pr.: v Češki, Danski itd. Tudi na Gorenjskem in v raznih drugih krajih Slovenije so se že živinorejci organizirali ter v skupnosti dosegli ne samo zboljšanje živinoreje, ampak tudi boljše cene pri prodaji živine. Enako je treba tudi pri nas delati. Zato smo kmetje s pomočjo srezkih kmetijskih strokovnjakov ustanovili živinorejsko zadrugo. Ta ima namen širokovno združiti živinorejce, da se zboljša tukajšnja živinska pasma. Delovala bo tudi za pravično ureditev cen ter svojim članom v slučaju nesreče pri živini nudila pomoč. Vabimo vse razumne živinorejce, ki znajo ceniti važnost in moč kmetijske organizacije, da se priključijo kot člani k zadrugi. Opozarjamo pa, da le tisti, ki podpisujejo pristopnice pred novim letom, se bodo po pravihli zadruge vpisali kot člani za prihodnje leto. Prepričani smo, da bo zadruga kmetom-članom v marsikaterem oziru v pomoč, zato pristopajte! Kdor želi pravila zadruge, ali kakih drugih pojasnil, naj se obrne do katerega znanih odbornikov.

*

Cene in sejmska poročila.

Mariborski trg. Na mariborski trg v soboto dne 10. decembra so pripeljali špeharji 106 komadov zaklanih svinj. Svinjsko meso je bilo po 11—12 Din, špeh 13—14. Kmetje so pripeljali 4 voze krompirja po 1—1,50, 1 čebule po 2,50—3, česen 8—10. Krme na trgu ni bilo radi slabega vremena. Zelje glava 1,50—2,50, kislo zelje 4, repa 2, hren 6—8, karfižola komad 2—6, ohrovt 1—2, motovilec kup 1, radič 1, špinača 1, koleraba 1. Jabolke 2—4, hruške 3—7, grozdje 9, celi orehi 5, luščeni 16—20, kostanj 1,50—1,75, pečen 4, fižol 2,50—3,50, pšenica 1,50—1,75, rž 1,50, ječmen 1,50, koruza 1,50, oves 1—1,25, proso 1,50, ajda 1,50, ajdovo pšeno 5—6. Srna 1 kg 8—10, zajec 20—25, fazan 15—18, Smetana 10—12, mleko 2—3, surovo maslo 24—26. Kokoš 20—25, piščanci 20—30, gos 40—55, puran 50—70, raca 26—30, domači zajec 4—25 Din.

Denar še ni sreča!

Bogastvo ne dela človeka srečnega. Marsikdo je že dvomil o resničnosti tega reka, dejstva izpričujejo istinitost zgorajnih besed. V Združenih ameriških državah, kjer posedajo največ bogatinov svoj dom, so doživljali v preteklem mesecu slučaje, da se milijonarji nikakor ne počutijo srečne. Ako so se razpasli samomori v vrstah bogatašev, ne smemo misliti, da je ta pojav posledica gospodarskih skrbi. Može, ki imajo dohodek 1 milijon dolarjev, niso prisiljeni vsled pomanjkanja posesti po prostovoljni smrti. Med 12.000 samomorilec v minulem letu v Zedinjenih državah je bilo 79 milijonarjev.

Mnogo milijonarjev, katerim drugi zavidajo premoženje, životari prav žalostno in samotarsko. Nekateri so tako skopi, da si ne privoščijo niti najmanjšega veselja. Oblačijo se tako revno, skromno, da bi jih imel tujec za berače.

Zopet drugi milijonarji pa si s časom v svoji domišljiji naslikajo, da so pravcati bogovi. Z resne strani trdijo, da sta izvršila belgijski bogataš Löwenstein in švedski kralj vžigalic Ivar Kreuger samomor radi možganskega obolenja. Zopet druge prežene s tega sveta skopost. Znano je, kako so našli švicarskega milijonarja izstradanega v svoji postelji, pod katero je ležala tudi onemogla mačka.

Večkratni madžarski milijonar, ki je izvršil samomor v starosti 86 let, je zabeležil v pismu, da mu je postalo samotarsko življenje neznosno. Isti občutek je nagnal tri ameriške brate milijonarje v samostan.

Mnogo milijonarjev napade tudi bojazan preganjanja in zasledovanja. — Eden od zlatopernatih ameriških bogatašev je imel svojo ladjo pod polno paro iz strahu, da bi ga kedo ne presenetil z napadom.

Višek bogataške posebnosti je dosegel stari Alonzo Thompson, ki je zaslужil z ameriškiimi železnicami mnogo — mnogo milijonov. Prva žena mu je umrla, oženil se je v drugič. Ko je prestopila druga žena prag soprogove hiše, jo je čakalo izredno presenečenje. Prvič ni večerjala sama z možem, pri mizi je sedel iz voska izdelan kip — umrle prve žene. Kipu so postregli na krožniku od vsake jedi. Strežaj je najprej stregel kipu in potem je še le ponudil isto jed milijonarjevi ženi. Po večerji je morala druga soproga kip sleči in ga prav skrbno spraviti v posteljo. Zjutraj je kip oblekla, da je bil zopet navzoč pri zajutreku. Tako je šlo dan na dan. Ako je imela druga žena kako željo, kakor novo obleko ali obisk gledišča, je bil najprej vprašan za svet voščeni kip.

Ko se je rodil temu milijonarju fantek, rojstvo otroka ni ničesar spremenilo. Voščeni kip je ostal tudi naprej glavna oseba in središče, krog katerega se je sukalo celo življenje v hiši. Nikakor se ne smemo čuditi, če je sinko, kakor hitro je nekoliko dorasel, zbežal iz strahotne hiše. Po pobegu sina je stari milijonar vedno bolj propadal. Domišljal si je, da živi sredi med duhovi. Ko je slednjič le umrl in je dru-

ga žena podedovala neizmerno bogastvo, je zapustila hišo groznih spominov, poiskala že poprej pobeglega sina in je uživala z njim bogastvo.

DRUŠTVENE VESTI

Opozorilo glede igre »Guzaj«. Iz raznih krajev okrog Celja smo izvedeli, da društva prirejajo igro »Guzaj«, pa ne po našem rokopisu. Ker ima Tisk. sv. Cirila v Mariboru avtorsko pravico, opozarjamo vsa društva, da se pred vpriporitvijo pobrigajo pri nas za dovoljenje, sicer bodo imeli neprilike in stroške! Rokopis še ni dotiskan, ko bo gotovo, bo objavljeno. — Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Krščanska ženska zveza za Maribor in okolico priredi v nedeljo dne 18. decembra ob 7. uri zvečer v veliki dvorani Narodnega doma v Mariboru božičnico.

Sv. Marjeta niže Ptuja. V nedeljo dne 18. decembra priredi tukajšnje bralno društvo popoldne po večernicah krasno versko igro »Žrtve spovedne molčečnosti«. Na to prireditev vabimo vse domačine in tudi sosede. Udeležite se je v obilnem številu!

Sv. Boltenk v Slov. goricah. Katoliško prosvetno društvo ima svoj občni zbor v nedeljo dne 18. decembra, po poznem sv. opravi.

Oplošnica-Čadram. V nedeljo dne 18. dec. vprizori tukajšnje Katoliško prosvetno društvo sledeči dve igri: »Afindra, zamorska deklica«, žalosten prizor iz poganskih krajev v treh slikah, in »Za srečo v nesrečo«, žaloigra iz slovenskega izseljeniškega življenja v treh dejanjih. Prijazno povabljeni!

Gornjigrad. Prosvetno društvo se pripravlja na izredno lepo igro »Prokletca«, ki se bo igrala meseca januarja, če se bo dala spraviti na naš oder, kar pa bomo seveda še poročali. Društvo si bo po možnosti nabavilo za zimo tudi nekaj lepih knjig, v kolikor mu bodo to pripuščale gmočne razmere. Sedaj v zimskem času tudi pridno segajmo po nedeljskem »Slovincu«, ki se dobi takoj po pozni maši pred pošto.

Št. Janž pri Velenju. Kakor je bila Slomškova dvorana, farno ognjišče, neobhodno potrebna, spoznavamo vedno bolj in bolj. Po njeni slovesni blagoslovitvi dne 9. oktobra je bilo v njej poleg Slomškove slovesnosti že mnogo prireditev. Dne 30. 10. in dne 13. 11. se je igrala, če že ne z velikim finančnim uspehom, pa vsaj z moralnim, lepa in priljubljena igra »Pri kapelici«. Od 6. do 13. 11. je bila v njej nekaka sadjarska razstava, da smo na njeni podlagi spoznali s pomočjo veščakov vsaj nekatera strokovna imena tukaj uspevajočih sadnih vrst. G. šolski upravitelj kot predsednik podružnice je imel ob tej priliki kratki nagovor. Dne 13. 11. je bil v njej občni zbor lani ustanovljenega gasilnega društva, ki se je po zaslugi g. Savineka, uradnika državnega rudnika v Velenju in drugih gasilcev nanovo vzbudilo iz svojega mrtvila. Vžgal je v nas s svojo sočno besedo idejo gasilstva, ljubezen do bližnjega, potrebna zlasti za sedanje čase. Ideja postaja kri in meso, 28 članov je plačalo doslej članarino in za 4. dec. je bil sklical g. poveljnik svoj prvi sestanek. Dne 27. 11. je dobro uspela izseljeniška prireditev. Poleg tamburaških in pevskih točk, deklamacij in gov. g. župnika nas je razveselil govor bridko preizkušene izseljenca Bernarda Učaka, ki je v lepi besedi pokazal iz lastne skušnje našim fantom in deklantom, kakšna nevarnost jim preti v tujini. Dvorana je bila popolnoma zasedena.

Vojnik. To, kar smo preteklo zimo tako radi čitali v »Slovenskem gospodarju«, bomo lahko sedaj videli na vojniškem odru. Naši dobro znani igralci so se namreč zadnji čas odločili, da postavijo na oder res nekaj zanimivega in izrednega: igro »Guzaj«. Igra je posnetek po Januš Golečevi povesti, ki je pa itak vsem dobro znana. Igrala se bo na Štefanovo dne 26. decembra in ponovila dne 1. januarja 1933. Vse mlade in stare, bližnje in daljne prijazno vabi na igro fantovski odsek Prosvetnega društva.

Št. Jurij ob južni žel. Tukajšnje prosvetno društvo priredi na Štefanovo popoldne v dvorani Katoliškega doma ljudsko igro s petjem v petih dejanjih »Guzaj«. Ker se govori, da bo tudi naše nasprotno društvo igralo ravno isto igro na isti dan, opozarjamo vse naše somislne ljudi, da je naša igra spisana v dru-

Ali potrebujete čistilno sredstvo?

Zgodaj zjutraj dosežete normalno lahkotno izčrpanje, če vzamete prejšni večer 2—3 dražje ARTINA. Dobilo se v vseh lekarnah. Vsebinska skatlice po Din 8—

zadostuje za 4 do 6 krat

Odobreno od Minister. soc. politike in narodnega zdravja San. oddel. 5. Br. 12258 od 12. julija 1932.

gem duhu in natančno po podlistku v »Slov. gospodarju«. Obenem z igro proslavi društvo 30letnico svojega obstoja. Za obilno udeležbo se priporoča odbor.

Smarje pri Jelšah. Tukajšnje Prosvetno društvo priredi v nedeljo dne 18. decembra, popoldne po večernicah, v Katoliškem domu lepo igro »Svela noč živega mrtveca«. Se vabite, da pridete v obilnem številu. Dvorana bo toplo zakurjena. Nastopijo tudi tamburaši z božičnimi pesmimi.

Medija-Izlake. Društveno življenje v našem Prosvetnem društvu se je zelo razgibalo. V nedeljo dne 4. decembra smo vprizorili igro v treh dejanjih »Pri kapelici«. Vsi igralci so svoje vloge dobro podali. Pa tudi udeležba je bila zadovoljiva. — Prošovoljno gasilno društvo je na izseljeniško nedeljo v prostorih Prosvetnega društva predvajalo trodejanjko: »Dve nevesti«. Čisti dobiček je namenjen za gasilne svrhe. — Na praznik dne 8. decembra je bila akademija Marijinega vrta.

Iz Argentine na konju v Njujork.

Švicar Tschiffely, ki je živel dolgo časa v Argentini, je prejezdil obe Ameriki in radi tega se je ovekovečil med Amerikanci. Za to izredno ježo si je izbral Tschiffely dva posebno krepka konja. Podal se je na pot aprila 1925 iz argentinske prestolnice iz Buenos Ai-

Država, ki ne pozna krize.

Otočje Tonga leži v Južnem morju in spada med polineška otočja. Steje premnogo rodovitnih otočkov z milim južnim podnebjem in ga je odkril l. 1643 slavni pomorščak Tassmann. Kapitan Cook ga je obiskal l. 1773 in mu je dal ime Otočje prijateljstva in to pred vsem zaradi gostoljubnosti njegovih prebivalcev.

Največji otok se imenuje Tongatabu in meri 607 kv. km. Na njem je prestolnica kraljice Salot Tubu, v bistvu velika vas. Pođaniki te vladarice, ki jih je po zadnjem šte-tju 29.597, so dejansko najsrečnejši ljudje na

Bridka zgodba skopuha.

(Dalje.)

Med tem, ko je lomil Rama kamenje iz zidu in je moral mrzlično delavnost radi rogovilenja po hiši večkrat prekiniti, mu niso dale mučne misli miru. Pobeg se mu je moral uprav danes posrečiti! Postajal je vedno bolj razburjen in nepotrpežljiv, čim dalje je gruntal. Kaj je še mogel storiti v Gudjeratu proti tolovajstvu, kate-rega so zagrešili napram njima v Bombayu! Videl je vedno bolj jasno, da se bliža zadeva koncu. Jutri so nameravali tolovaji zapustiti vele-mestno gnezdo. Gotovo bi ne odšli, ako bi ne dokončali svojega dela.

In ta le Sahib, ta mož je bil kolovodja tolpe. Njega je videla Sita pred hišo tujca, kjer je prigoljufal kačji mož 2000 rupij. Šlo je pa še za mnogo večje in obsežnejše lopovščine. Ni se mogel prav znajti v skrajno zapleteni zagonetki. Kaj je neki bilo z bakrom iz Damaska in kaj se je bilo dogodilo v Kalyanu? O vsem tem še ni

bil zvedel ničesar. O posameznostih je bil mnogo premalo podučen. Le eno mu je bilo jasno liki beli dan, da se je ukradel Sahib v tujo hišo in se polastil tujčevega zaupanja. In sedaj je bil Sahib zopet tukaj. Kakor je zgledalo, je izvedel svoj načrt in nalogo.

Ramova nepotrpežljivost je rasla in njegova slutnja o neki tajni pogubi se je stopnjevala do sigurnosti.

On sam je trepetal v strahu za tujega moža in njegovo usodo. Ali so ga umorili? Nameravajo ga morda spraviti s sveta, ker hočejo sedaj naenkrat in tako nenadoma izginiti?

Molil je iskreno, da bi mu podaril Bog prostost, da bi rešil onega neznanca. Na vzhodu se je že svitalo, ko je izdolbel Rama v zid zadosti veliko luknjo. Potegnil se je skozi odprtino iz sobe in istotako tudi njegova sestrice. Vse je šlo po sreči.

Dekletce je postal nazaj v čumnato, naslonil se je preko lesene ograje na hodniku in opazoval notrajnost dvorišča, pripravljen, da izrabi vsako priložnost za beg. Mrcvarile so ga resne